

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a Dr. Mester és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt I.r. és a II.r. **felpereseknek** a dr. Németh Imre ügyvéd által képviselt **alperes** személyiségi jog megsértésének megállapítása iránti ügyében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2010. június 17. napján meghozott 31.P.20.969/2008/30. számú ítélete ellen az alperes részéről 32., 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2011. május 3. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezését megváltoztatja és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az elsőfokú ítéletnek azon megállapítását, hogy az alperes a "A" című napilap 2008. október 30-i számában a „Vasútvonal lenne az elkerülő ára” című cikkben megsértette a felperesek jó hírnevét azáltal, hogy a felperesek azon magatartását, mellyel ragaszkodtak ahhoz, hogy az M-86-os gyorsforgalmi út "**Helység**"1-et keletről kerülje el, a valóságot hamis színben feltüntetve akként állította be, hogy döntően ezen magatartás hiúsította meg az M-85-ös gyorsforgalmi út jogerős építési engedélye alapján a további munkálatok folytatását.

Mellőzi azon szövegrészt, miszerint az alperes az "A" 2008.november 4-i számában megjelent „A szocialistáknak nem balhé, elkerülő kell” című cikkben azon kijelentésével, mely szerint „I.rendű felperes neve polgármester célja csupán a balhé” megsértette az I.r. felperes jó hírnevét, hamis színben feltüntetve a valóságot a tekintetben, hogy az I.r. felperesnek nem célja az elkerülő út megvalósítása.

Mellőzi a bíróság az alperes azon kötelezését, hogy a "A" című napilapban saját költségén jelentesse meg 15 napon belül az ítélet rendelkező részének fenti két bekezdését, egyúttal kérjen bocsánatot a felperesektől személyiségi jogai megsértése miatt.

Mellőzi az alperesnek az I.r. felperes javára 15 napon belül fizetendő 300.000,- forint nem vagyoni kártérítésben, 16.543,- forint perköltségben, a II.r. felperesnek 21.875,- forint perköltségben, továbbá az államnak 22.900,- forint feljegyzett eljárási illeték megfizetésében történő marasztalását.

Az I.r. felperes által az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 30.000,- (Harmincezer) forintba felemeli.

Kötelezi az I.r. felperest, hogy fizessen meg az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 24.000,- (Huszonnégyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ezt meghaladóan feljegyzett első- és másodfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Kötelezi az I-II.r. felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek mindkét fokú eljárás összes perköltségeként fejenként 50.000,- - 50.000,- (Ötvenezer-Ötvenezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság támadott ítéletében megállapította, hogy az alperes a "A" című napilap 2008. október 30-i számában a „Vasútvonal lenne az elkerülő ára” című cikkben megsértette a felperesek jóhírnevét azáltal, hogy a felperesek azon magatartását, mellyel ragaszkodtak ahhoz, hogy az M86-os gyorsforgalmi út **"Helység"1-et** keletről kerülje el, a valóságot hamis színben feltüntetve akként állította be, hogy döntően ezen magatartást hiúsította meg az M85-ös gyorsforgalmi út jogerős építési engedélye alapján a további munkálatok folytatását.

Az alperes a "A" című napilap 2008. november 4-i számában megjelent „A szocialistáknak nem balhé, elkerülő kell” című cikkben azon kijelentésével,

mely szerint „I.rendű felperes neve polgármester célja csupán a balhé” megsértette az I.r. felperes jóhírnevét, hamis színben feltüntetve a valóságot atekintetben, hogy az I.r. felperesnek nem célja az elkerülő út megvalósítása. Kötelezte a bíróság az alperest, hogy a "A" című napilapban saját költségét jelentesse meg 15 napon belül az ítélet rendelkező részének fenti két bekezdését, egyúttal kérjen bocsánatot a felperesektől személyiségi jogaik megsértése miatt.

Kötelezte a bíróság az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I.r. felperesnek 300.000 Ft nem vagyoni kártérítést.

Kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül I.r. felperesnek 16.543 Ft, a II.r. felperesnek 21.875 Ft perköltséget, továbbá az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 22.000 Ft feljegyzett eljárási illetéket. Ezt meghaladóan a bíróság a felperesek kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte az I.r. felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 7.100 Ft feljegyzett eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az I.r. felperes 2006. október 1. napjától **"helység"1** Város Önkormányzatának polgármestere, az alperes pedig **"helység"1** Város Önkormányzatának korábbi polgármestere, jelenleg országgyűlési képviselő, ügyi miniszteri biztos.

A sérelmezett nyilatkozatokat megelőzte az a közel 10 éves érdekegyeztetés és szakmai vita, amit a **"helység"1** várost elkerülő M85-ös és M86-os gyorsforgalmi utak nyomvonalának kialakítása, tervezése indukált.

1998. évtől kezdődően a helyi és a megyei önkormányzati határozatok a **"Helység"1-et** keleti irányból elkerülő alternatívát fogadták el. A 2003. évi XXVI. törvény (OTrT) ugyancsak a **"helység"1** városát keletről elkerülő nyomvonalat rögzítette.

A Központi Közlekedési Felügyelet Közúti Felügyelete KK/KF/106/44/2006. számú 2006. szeptember 29. napján kelt határozatával az M85-ös gyorsforgalmi út **"helység"1** elkerülő 0+000-12+160 kilométerszelvények közti szakaszának kiépítéséhez az építési engedélyt megadta. A határozat jogerőre emelkedését követően közbeszerzési eljárás kiírására került sor a kiviteli tervek elkészítésére vonatkozóan, és ezzel párhuzamosan előkészítésre került az OTrT módosítása is figyelembe véve, hogy a **"Helység"1-et** az M86-os koncepcióban nyugatról fogja elkerülni. Az engedélyes terv nyugati elkerülést feltételezve készült, ugyanis nem tartalmazta az M85, M86-os kétszer háromsávós közös szakaszát.

Az M86-os nyomvonalának két alternatívája közti különbség abból ered, hogy a **"Helység"1-et** keletről elkerülő út feltételezi azt, hogy egy szakaszon az M85-ös és M86-os nyomvonala közös, itt kétszer háromsávós utat kell kiépíteni az egyébként szokásos kétszer két sáv helyett. Nyugati elkerülő esetén az M85-ös, M86-os útnak közös szakasza nincs, úgynevezett tiszta kereszteződésű állapot jöhetett volna létre.

II.r. felperes elnöke **"B"** a **"C"** Zrt-hez címzett, 2007. április 20. napján kelt levelében - utalva a **"helység"1-i** Többcélú Kistérségi Társulás egyezõ tartalmú 18/2007 (III.28.) T. számú határozatára, illetve a ... Regionális Fejlesztési Tanács 25/2007. (IV.18.) NYDRFT. számú határozatára - sürgette, hogy az engedélyes terv szerint az M85-ös gyorsforgalmi út építése kezdõdjön meg, és ennek elsõ fázisaként az M86-os elkerülő kerüljön kialakításra.

Az érintettek által 2007. május 30. napján tartott egyeztetésen az I.r. és II.r. felperesek ugyanezen álláspontjuknak adtak hangot. A 2007. július 31. napján elkészült döntés elõkészítõ tanulmányt követõen, 2007. szeptember 20. napján született meg a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium döntése arról, hogy a **"Helység"1-et** keletről fogja elkerülni az M86-os gyorsforgalmi út.

A 2007. július 3. napján hatályba lépett, 2007. évi LXVIII. törvény az M86-os **"Helység"2** és **"helység"1** közötti szakaszát és az M85-ös út **"Helység"3** és **"helység"1** közötti szakaszát a **helység 1-i** elkerülõvel egyaránt kétszer két sávós autópályaként szabályozta. Ennek következtében az M85-ös út kivitelezése nem kezdõdhetett volna meg a jogerõs építési engedéllyel bíró terv alapján sem, mivel az nyugati elkerülõt feltételezett, így az M85-ös **"Helység"3** felõli végét át kellett volna tervezetni.

Tekintettel arra, hogy a jogerõs építési engedéllyel bíró terv a nyugati elkerülést feltételezve készült, figyelemmel a GKM 2007. szeptember 20. napján született döntésére a tervet koncepcionálisan kellett újratervezni figyelembe véve az M85-ös és M86-os gyorsforgalmi utak közös szakaszát, amely az M85-ös út elkészültének jelentõs késedelmét okozta.

2008. szeptember 19. napjára az I.r. felperes az M85-ös és M86-os fõutak **helység 1-i** bevezetõ szakaszain felpályás, a nagy átmenõ forgalom miatt tiltakozó útlezáró demonstrációt szervezett, abból a célból, hogy „az illetékesek lépjenek az elkerülő út ügyében”.

A "D" Zrt. 2008. október 27. napján adott válaszában tájékoztatta az I.r. felperest, hogy a 2006. évben kiadott engedélyes terv nyugati elkerülést feltételezve készült, ezért nem tartalmazta az M85-ös és M86-os kétszer háromsávós közös szakaszát, illetőleg az M85-ös gyorsforgalmi útból kiváló M86-os északi és déli elválási csomópontjait. Így a kiviteli tervek elkészítésére nem kerülhetett sor, mert II.r. felperes 2007. április 20. napján kelt levelével közölte, hogy ragaszkodik a keleti elkerülő változathoz.

A fentiek szerint kialakult helyzetben a "A" 2008. október 28-i számában számolt be "E" államtitkárnak az országgyűlés előző napi ülésén alperes kérdésre elhangzott nyilatkozatáról, amely az államtitkár azon álláspontját közölte, miszerint a helyiek, **"helység"1** Város Önkormányzata nem fogadta el az engedélyes tervben szereplő nyomvonalat, ezért az építési engedély alapján a munka nem volt folytatható. Ugyanis I.r., II.r. felperes ragaszkodott ahhoz, hogy az M86-os gyorsforgalmi út **"Helység"1-et** keletről kerülje el, aminek következtében a beruházást évekkel hátráltató új terv elkészítése volt szükséges. A szakemberek a késedelemre felhívták a döntéshozók figyelmét.

A késedelem okát a "A" 2008. október 29-i számában megjelent nyilatkozataikban mind az I.r. felperes, mind pedig a II.r. felperes cáfolta. I.r. felperes kifejtette azon álláspontját, hogy nem a városvezetés miatt késik a települést elkerülő út megépítése. Véleménye szerint a 2006. szeptember 29-én kiadott építési engedélyben nem jelölték ki a csatlakozási csomópontokat, és ezzel az illetékesek szakmai hibát követtek el. "B", a II.r. felperes elnöke által a "A" 2008. október 29-i számában kifejtettek szerint "E" valótlán állításokkal indokolta a **"Helység"1-et** elkerülő út építésének csúszását, és alaptalanul hivatkozott a II.r. felperes 2007. április 20-án kelt levelében írtakra, a levélben ugyanis nincs szó az M85-ös engedélyezett tervéről. Az M86 -os úttal kapcsolatosan pedig a levél azt szorgalmazza, hogy az országos településrendezési terv módosítása után se változzon a törvényben rögzített M86-os gyorsforgalmi út nyomvonala és a keletről elkerülő változat maradjon a felülvizsgált OTrT-ben is. Utalta arra is, hogy "E" helytelenül értelmezte a felperesek által 2007. május 30-i egyeztetésen kifejtett álláspontot. Felperesek ugyanis új terv elkészítéséhez nem ragaszkodtak utalva arra, hogy a keleti elkerülő új tervnek nem tekinthető. Hivatkozott arra, hogy a nyugati változat mellett szóló azon érv, hogy az M86-os autópályaként kerül megépítésre ez tovább nem tartható, mivel az M86-os út **"Helység"2-"helység"1** szakasza autóútként épülhet meg.

A "A" 2008. október 30-i számában az alperes akként nyilatkozott, hogy „úgy látta, hogy a Többcélú Kistérségi Társulás, a Megyei Területfejlesztési Tanács és személyesen a polgármesterúr ezt akadályozta" értve ezalatt a beruházást.

A "A" 2008. november 4-i számában az alperes kifejtette, hogy úgy látja, hogy „a **helység 1-i** elkerülő út megépítése a város jobboldali vezetése miatt csúszik. Szerinte "F" polgármester célja csupán a balhé". Kifejtette, hogy álláspontja szerint a tervezésnél nem történt szakmai hiba, az engedélyes tervek azért nem tartalmazták a M86-os keleti elkerülőt, mert azt nem gyorsforgalmi útnak tervezték, más minőségű tervekre volt szükség. Kifejtette, hogy I.r. felperes és a II.r. felperes képviseletében "G" indokolás nélkül tartotta a 2007. május 30-án megtartott egyeztetésen a keleti változatot elfogadhatónak, az I.r. felperes a rendezési terv módosításától a képviselő-testület megkérdezése nélkül elzárkózott.

Döntésének indokolásában az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a valóságnak megfelel az az alperesi állítás, hogy II.r. felperes a 2007. április 20. napján kelt levelében kifejtett vélemény, továbbá a 2007. május 30. napján "**Helység**"1-en tartott egyeztetésen kifejtetett I.r., II.r. felperesi álláspont kedvezőtlenül hatott arra, hogy a jogerős építési engedélyben írt koncepció valósuljon meg. A sérelmezett kitételek szöveggörnyezetét, az azokat hordozó cikkek egészét vizsgálva azonban kitűnik, hogy alperes arra hivatkozott, hogy a II.r. felperes irodavezetője "G" és az I.r. felperes miatt az elkerülő út projektje a 2002. éves készülségi szinten van. Mindez az olvasóban azt a hamis képet keltheti, hogy az elkerülő út megvalósítása kizárólag, vagy döntően a felperesek magatartása miatt húzódik el.

Ezzel szemben az építési engedélyes terv - az elsőfokú bíróság által öt pontban összegzett - a felperesektől független ok miatt sem valósult meg.

1./ Az engedélyes terv nem utal kifejezetten a nyugati elkerülőre, de a műtárgyakból és a nyomvonalak számából kiolvasható volt, hogy erre az alternatívára alapul. Figyelemmel arra, hogy ez ellentétes volt az OTTrT-vel és az érintett települések rendezési terveivel, így az engedélyes terv egy bizonytalansági tényezőt hordozott.

2./ Nem bizonyították alperesek azt a - sérelmezett állításából következő - körülményt, hogy a 2003. évi XXVI. törvény (OTTrT) engedélyes terv szerinti módosítása a felperesek ezzel ellentétes álláspontja miatt hiúsult meg.

3./ Az I.r., II.r. felperesek testületi döntéseket képviseltek, így nem tulajdonítható személyüknek az a meghatározó szerep, amit a sérelmezett alperesi kijelentések sejtetnek.

4./ Az M85-ös engedélyes terve sem lett volna módosítás nélkül megvalósítható, mivel a 2007. évi CXVIII. törvénymódosítás miatt az M85-ös "**Helység**" 3-"**helység**"1 közötti szakaszát ("**helység**"1 elkerülővel), mind az M86-os "**Helység**"2 és "**helység**"1 közötti szakaszát kétszer kétsávos

autóútként definiálta. Emiatt az M85-ös gyorsforgalmi út terveit a "Helység"3 felőli rész tekintetében szükségképpen módosítani kellett volna.

5./ A nyomvonal megváltozása tekintetében részben kormányzati, részben pedig testületi döntések születtek, ugyanis a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium 2007. szeptember 20. napján döntött arról, hogy az M86-os gyorsforgalmi út **"Helység"1-et** keletről kerülje el, a tervzsúri pedig 2007. november 28. napján határozott a keleti irányú elkerülő alternatíva ügy tekintetében.

Összegezve tehát az állapítható meg, hogy az útépités mikéntje egy összetett döntési folyamatrendszer eredménye. Ezen belül alperes a felperesek szerepét a cikkekben túldimenzionálta, nem fektetve hangsúlyt a késedelemhez vezető folyamat - fentiekben öt pontban rögzített egyéb - elemeire, ezáltal a valóságot - azaz azt a körülményt, hogy felperesek tevékenysége is szerepet játszott a kiviteli tervek elkészítésére kiírt közbeszerzési eljárás felfüggesztésében - hamis színben tüntette fel.

A 2008. november 4-én megjelent sérelmezett kitételrel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy azt az alperes véleményként fogalmazta meg.

Hivatkozott arra, hogy a vélemény-nyilvánítás abban az esetben eredményezheti a jóhírnév sérelmét, ha az közvetve, vagy közvetlenül valótlan tényállítást tartalmaz, vagy ha a véleménybírálat minden ténybeli alapot nélkülözve elmarasztaló. Tény, hogy I.r. felperes szorgalmazta az elkerülő út létesítését, noha a korábbi testületi döntések szerinti keleti alternatíva szerint. Nem valós azonban az az állítás, hogy ezt csak a balhé kedvéért tette, hiszen ezen álláspontját I.r. felperes indokolta (5/A/8., 5/A/10. számú irat). A közlekedési demonstráció szervezésével általánosságban kívánta sürgetni az elkerülő út megvalósítását függetlenül a megvalósítás tartalmától. az alperes által megfogalmazott vélemény tehát valótlan tényeken alapuló következtetésnek tekinthető.

Mivel a sérelmezett kitételek jellegüknél fogva alkalmasak az I.r. felperes, mint polgármester és II.r. felperes, mint testület tevékenysége megítélésének hátrányos színben való feltüntetésére, így az elsőfokú bíróság a jogsértés tényét a Ptk. 84. § /1/ bekezdés a./ pontja alapján mindkét kitétel vonatkozásában megállapította.

E körben hivatkozott arra, hogy a valótlan és hátrányos megítélés kiváltására alkalmas tényállítás esetén a közszereplő ugyanolyan feltételekkel jogosult személyiségi jogvédelemre, mint bármely más személy (BDT.2005.1278.).

A kereseti kérelemben a Ptk. 84. § /1/ bekezdése b./ pontjára alapított igényt az elsőfokú bíróság azért nem látta megalapozottnak, mivel maguk felperesek is elismerték, hogy alperes a perbeli eseten kívül jogsértő magatartást velük szemben nem tanúsított, így indokolatlan a jogsértések abbahagyására, az azoktól való eltiltásra való kötelezés.

Az elégtételnyújtására vonatkozó igényt az elsőfokú bíróság alaposnak találta, és azt a rendelkező részben írt formában határozta meg figyelemmel arra, hogy a közlemény a jogsértő közleménnyel azonos helyen és formában jelenjen meg tartalmazva a jogsértés tényét és az azt megvalósító magatartást is.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § /1/ bekezdés e./ pontja szerinti szankció alkalmazását is indokoltnak látta figyelemmel arra, hogy I.r. felperest, mint a település polgármesterét "**helység**"1 város régió-szerte ismert közlekedési problémájával kapcsolatos passzív akadályozó magatartására való utalás különösen hátrányosan érinti. A nem vagyoni kártérítés mértékénél azonban figyelembe vette az elsőfokú bíróság, hogy alperes sérelmezett nyilatkozatait megelőzően I.r. felperes "**E**" hasonló tartalmú kijelentésével kapcsolatosan már magyarázkodásra kényszerült, így az I.r. felperest ért becsült hátrány egy része nem az alperes per tárgyává tett nyilatkozataira vezethető vissza.

Az elsőfokú bíróság 300.000 Ft összeggel becsülte kompenzálhatónak az I.r. felperest ért hátrányt.

~ o ~

Alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelem elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára kötelezését kérte.

Fellebbezésében kiemelte, hogy a 2008. november 4-i sérelmezett alperesi nyilatkozat az I.r. felperes által szervezett demonstrációra vonatkozó alperesi reakció volt. Ez a demonstráció volt az újságcikk megszületésének az indoka. Ezt a bíróság tévesen figyelmen kívül hagyta, ezáltal elszigetelten értelmezte az alperesi nyilatkozatot. Alperes nem átfogó véleményt nyilvánított az elkerülő út kérdésében, hanem a demonstrációval kapcsolatosan arra

mutatott rá, hogy I.r. felperes maga is abban a helyzetben volt, hogy elősegíthette volna az elkerülő út mielőbbi megépítését.

Az ítéleti indoklásban írtakkal szemben alperes nem arra utalt, hogy csakis felperesekre vezethető vissza az elkerülő út elkészültének elmaradása, azaz felperesek megakadályozták az építést, hanem arra hogy felperesek azt nehezítették, hátráltatták. Azt pedig maga az elsőfokú bíróság is tényként állapította meg, hogy a felpereseknek is betudható, hogy az engedélyes tervek szerinti kiviteli tervek nem készültek el, így alperes kijelentése nem volt hamis, illetve a valóságot nem tüntette fel hamis színben.

Emellett továbbra is fenntartotta az érdemi ellenkérelemben leírt azon álláspontját, mely szerint az alperes által megfogalmazottak a véleménynyilvánítás szabadságának határát nem lépték át, különös tekintettel arra, hogy felperesek közszereplők. A tényállításnak nem minősülő bíráló kijelentések nem valósítják meg a személyiségi jogsértést. Az alperes pedig nem tényeket állított, hanem véleményt fogalmazott meg, amikor azt állította, hogy a felperesek akadályozták a jogerős építési engedély szerinti út megépítését.

Ugyancsak véleményként fogalmazta meg alperes, hogy az I.r. felperes célja csupán a balhé. Egy közérdeket érintő kérdésben foglalt állást az alperes a felperesek munkájával, illetve a **helység 1-i** elkerülő út megépítéséhez való viszonyukkal kapcsolatosan, e kijelentései nem voltak sértőek sem. A 36/1994. (VI.24.) AB. határozatra hivatkozással kifejtette, hogy a vélemény, bírálat és kritika az Alkotmány 61. §-ában megfogalmazott szabad véleménynyilvánításhoz való jog érvényesülésének egyik megjelenési formája. Így az e körben maradó kijelentések nem valósíthatnak meg személyiségi jogsértést, hiszen nem korlátozzák szükségtelenül és aránytalanul az érintettek emberi méltósághoz való jogát. Kiemelte, hogy felperesek közszereplőnek tekintendők, akik esetében a kritika megengedhetőségének határai tágabbak, mint magánszemélyek tekintetében. Kifejtette, hogy amennyiben a véleménynyilvánítás való tényekből, okszerűen levont következtetésnek minősül úgy, és kifejezőmódjában nem indokolatlanul bántó, úgy a jóhírnév megsértését nem okozza akkor sem, ha egyébként negatív, vagy téves értékítéletet alkot.

Sérrelmezte az alperes, hogy a 300.000 Ft nem vagyoni kártérítés esetén nem határozta meg a megyei bíróság azt, hogy mi alapján állapította meg éppen ebben az összegben a nem vagyoni kár mértékét, nem jelölte meg az erre vonatkozó bizonyítékokat, hanem köztudomású, illetve hivatalból ismert körülmények alapján döntött.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és alperes perköltségben marasztalását kérték.

A fellebbezésben írtakra tekintettel kiemelték, hogy a sérelmezett nyilatkozat megszületésének alperes által hivatkozott előzménye (a demonstráció) az olvasók által sem volt feltétlenül ismert, és mivel magából a cikkből sem derül ki, így az felperes jóhírnevének sérelmét semmilyen szempontból nem befolyásolta. A cikk megszületésének alperes által állított előzményei nem minősülnek a szöveggörnyezet részének, így annak figyelmen kívül hagyása nem jelent téves értelmezést, mivel ezek a jóhírnév sérelménél jogi szempontból irrelevánsak.

Felperesek álláspontja szerint az alperes 2008. október 30-án tett sérelmezett nyilatkozata egyértelműen valótlan, mivel nem bizonyította annak ténye, hogy felperes magatartása bármilyen módon kedvezőtlen hatást gyakorolt az elkerülő út megépítésére. Felperesek másodlagos álláspontja szerint - egyezően az elsőfokú bíróság által megállapítottakkal - az önmagában nem valótlan tény szöveggörnyezettől függően hamis képet kelthet másokban. Az elsőfokú bíróság a szöveget egészében vizsgálva állapította meg azt, hogy az olvasókban - a fent idézetteknek megfelelően - olyan hamis képet kelt az alperes által tett kijelentés, amely felperes jóhírnevének megsértésére alkalmas. Az alperes nyilatkozata tényállításnak minősül, amelyre nem terjed ki a vélemény-nyilvánítás szabadsága.

Az alperesnek a nem vagyoni kártérítés összegszerűségével kapcsolatosan a fellebbezésben kifejtett álláspontjára tekintettel a felperesek rámutattak, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben nem vagyoni kártérítés megítélésére nemcsak akkor van lehetőség, ha a sérelmet szenvedett személy tételesen igazolja nem vagyoni hátrányát, a bíróság ugyanis a Pp. 163. § /3/ bekezdésére tekintettel külön bizonyítás nélkül is elfogadhatja az olyan hátrány bekövetkeztét, ami köztudomásúnak tekinthető. Egy politikai esetben a pertárgyát képező kijelentés komoly hátrányt okoz, ennek külön bizonyítása szükségtelen.

A fellebbezés megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékokat a Pp. 206. §-ban írtak figyelembevételével, okszerűen értékelve helyes tényállást állapított meg, amelyből levont jogi következtetései azonban tévesek.

A tényállásra vonatkozóan az ítélet tábla hangsúlyozza, hogy 2006. év után a **helység 1-i** elkerülővel kapcsolatosan politikai - szakmai vita bontakozott ki, amely egy figyelemfelkeltő demonstrációban is megnyilvánult. Ezt a politikai vitát tükrözte az a 2008. október 28-tól november 4-ig tartó, a "A"ban megjelent cikksorozat, amelynek keretében a felperesek által sérelmezett nyilatkozatokra is sor került.

A Ptk. 78. § /1/, /2/ bekezdéseire hivatkozással helytállóan fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy a jóhírnév megsértése abban az esetben állapítható meg, ha az adott személyt érintő közlést tartalmaz a nyilatkozat, amely tényállítást fejez ki, és amely objektív valótlanúsága esetén az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására alkalmas. A tényállítás valótlanúságát mindig szövegkörnyezetében kell vizsgálni.

Alperesnek a "A" 2008. október 30-i számában megjelent azon nyilatkozata, miszerint „úgy láttam, hogy a Többcélú Kistérségi Társulás, a Megyei Területfejlesztési Tanács és személyesen a polgármesterúr ezt akadályozta”, vonatkoztatva ezen kijelentést a 2006-ban engedélyezett tervek alapján megvalósuló beruházásra - figyelembe véve a cikksorozat által tükrözött politikai - szakmai vitát - egyértelmű tényállításnak nem tekinthető, az alperes ezzel a kijelentéssel a felpereseknek a beruházással kapcsolatosan tanúsított magatartását értékeli, véleményezi.

Ezen alperesi következtetésnek az a - az elsőfokú bíróság által is valónak tekintett - tény volt az alapja, hogy a II.r. felperes 2007. április 20. napján kelt levelében kifejtett álláspont és a felperesek által a későbbiekben is képviselt álláspont kétségtelenül közrehatott abban, hogy a 2006-ban engedélyezett tervek szerinti beruházás nem valósulhatott meg. A 2006-os tervek szerinti kivitelezés megvalósulásának elnehezülése és a felperesek magatartása közötti okozati összefüggés kétségtelenül fennáll, azonban alperes a felperesek magatartásának e körben nagyobb jelentőséget tulajdonított ("D" Zrt. levele).

Az alperes által a felperesek magatartására vonatkozó, valós tényből levont, de felperesek negatív közrehatását hangsúlyozó következtetését a felperesek, mint politikusok, mint közszereplők túrni kötelesek.

A sérelmezett cikkben alperes nem állította, hogy felperesek megakadályozták volna a beruházást, az a körülmény pedig, hogy magatartásuk akadályozó, késleltető volt a beruházás egészére vonatkozóan, valós, még akkor is, ha ezen késleltetés indoka felperesek részéről - az általuk képviseltek szerint - helyesnek vélt megoldás megvalósítása volt. A vélemény-nyilvánítás - az elsőfokú bíróság által is idézettek szerint - csupán abban az esetben eredményezheti a jóhírnév sérelmét, ha az közvetve, vagy közvetlenül valótlan tényállításon alapul.

A sajtó-helyreigazítás érvényesülési körére és az elbírálásnál irányadó szempontokra vonatkozó Pk. 12. számú állásfoglalás megállapításait a bírói gyakorlat a jóhírnév védelme körére is kiterjeszti.

A Pk. 12. számú állásfoglalás 3./ pontja értelmében a vélemény-nyilvánítás, értékelés, bírálat, továbbá a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet a személyiségvédelem tárgya. Személyiségvédelmet ez csak akkor alapoz meg, hogyha a bírált személy személyiségét érintően tesz, vagy fejez ki valótlan tényállítást, illetőleg tüntet fel való tényt hamis színben nyilvánvalóan alaptalanul, vagy kifejezőmódjában indokolatlanul durván, sértően.

A 2008. november 4. napján megjelent azon alperesi kijelentés, hogy „szerinte I.rendű felperes neve polgármester célja csupán a balhé” egyértelműen vélemény-nyilvánítást fogalmaz meg. Tény, hogy I.r. felperes célja az útlezárással a figyelemfelkeltés volt, a fennálló problémára, a településen áthaladó hatalmas átmenő forgalomra kívánta irányítani a figyelmet, ahogy ezt az I.r. felperes az 5/A/11. számú iratban írtak szerint nyilatkozta, ám a figyelem felkeltési célzattal szervezett demonstráció „balhéként” történő pejoratív értékelése nem haladja meg azt a mértéket, amelyet a közszereplő a politikai vita során túrni köteles.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla a Ptk. 78. § /2/ bekezdése szerinti jóhírnév sérelmét nem látta megállapíthatónak, így a Ptk. 84. § /1/ bekezdésében írt jogkövetkezmények levonására sincs lehetőség.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján megváltoztatta, és az I.r., II.r. felperesek kereseti kérelmét elutasította.

A fellebbezés eredményre vezetett, ezért az ítéltábla az I.r., II.r. felpereseket a Pp. 78. § /1/ bekezdés és a 6/1986 (VI.26.) IM. számú rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján kötelezte a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt első- és másodfokú illeték állam javára való megfizetésére, valamint a Pp. 78. § /1/ bekezdésére tekintettel az alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet alapján megállapított mértékű ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére azzal, hogy a pertárgy értéke az elsőfokú eljárásban a kártérítési igényre (perérték) figyelemmel 500.000 Ft volt, ezért a pervesztes I.r. felperest terhelő elsőfokú eljárási illeték összege 30.000 Ft.

Győr, 2011. évi május hó 3. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Menyhárdné dr. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Tisztviselő